

Eindhoven: Een stad om trots op te zijn

**Verslag stedenreis NEPROM / ministerie van I&M, 5 / 6 oktober 2011, Eindhoven
Door Adri Duivesteijn, wethouder Duurzame Ruimtelijke Ontwikkeling, Almere**

Waar de stedenreis die de NEPROM en het ministerie van I&M – voorheen VROM – jaarlijks organiseren tot enkele jaren terug naar verre oorden voerde, is de crisis ook duidelijk voelbaar in de keuze voor bestemming; vorig jaar bezochten we de krimpgemeenten in het zuiden van het land, dit jaar reisden wij naar Eindhoven.

Eindhoven. Een keuze die weinig verrassing zou brengen, dacht ik in eerste instantie. Niet alleen omdat ik Strijp-S, de nieuwste wijk van Eindhoven, al eens had bezocht, maar ook omdat ik onlangs de tentoonstelling 'Eindhoven-Almere; a tale of two cities' – die momenteel te bezichtigen valt in het Almeerse centrum voor architectuur, stedenbouw en landschap (cASLa) – heb geopend. Dat deed ik samen met Mary Fiers, PvdA-wethouder in Eindhoven, die mij uitgebreid heeft bijgepraat over de ontwikkelingen die in Eindhoven gaande zijn en op stapel staan. "De slimste regio ter wereld", noemde ze Eindhoven toen.

Het zal u niet verbazen dat ik, als Randstedeling, toch wat moest grinniken om deze opmerking. Met het verval van Philips en DAF nog vers in het geheugen, heb ik Eindhoven altijd gezien als een stad die z'n hoofdkwartier kwijtraakte. Meer dan andere Nederlandse steden, vormde Eindhoven voor mij het bewijs van het feit dat de moderne economie – en daarmee ook de kennis – zich primair op Amsterdam zou (gaan) concentreren. Tel daar bij op dat Eindhoven niet tot de mooiste steden van Nederland behoort en dat PSV, ondanks alle successen, de stad niet de glamour brengt die Ajax en Feyenoord Amsterdam en Rotterdam, zelfs in tijden van verlies, wél bezorgen, en u kunt zich voorstellen dat ik zelf een andere bestemming had gekozen.

Tot zover mijn vooroordelen; nu de reis zelf. Die voerde onder meer langs ASML, wereldwijd de grootste leverancier van 'lithography systems for the semiconductor industry': onderdelen voor machines waarmee microchips worden geproduceerd. Ruim 80% van de 'lithography systems' die wordt gebruikt, wordt hier gemaakt. Vervolgens een blik achter de coulissen bij de TU/e, een universiteit die participeert in het samenwerkingsverband 'Brainport Eindhoven', waar ook werknemers, researchinstututen, de Kamer van Koophandel, de SRE en lokale overheden deel van uitmaken, en dat door het Intelligent Community Forum (ICF) onlangs is uitgeroepen tot – jawel – de "slimste regio van de wereld". Tenslotte een bezoek aan Strijp-S en een ontmoeting met Thom Aussens, directeur van woningcorporatie Trudo; een corporatie die zich nadrukkelijk (ook) bezig houdt met zelfontplooiing van mensen en ondernemers, emancipatie en stedelijke vernieuwing.

De stedenreis maakte mij duidelijk dat het hoofdkwartier van Eindhoven allerm minst verloren is gegaan. Ja, de Philips-fabriek zoals die ooit het dagelijks leven van velen bepaalde, is niet meer. Maar de gemeente Eindhoven is erin geslaagd een volwaardig, hedendaags alternatief te creëren. Zij hebben het hoofdkwartier verbreed tot de stad in z'n totaliteit: Eindhoven is een 'factory of invention' geworden. Het gemeentebestuur biedt ruimte voor het onverwachte, voor innovatie, voor ondernemerschap, voor koplopers.

Eindhoven, verborgen in het Brabantse land, is een stad die zich kenmerkt door vriendelijkheid, de Brabantse gezelligheid en een grote mate van bescheidenheid. Dat laatste is echter niet terecht. Als de stedenreis mij iets heeft geleerd, dan is het dat Eindhoven veel heeft om trots op te zijn. De internationaal gewaardeerde campus, de – nieuwe –

randwegen, waar Almere nog altijd reikhalzend naar uitkijkt, de nabijheid van een vliegveld... Eindhoven heeft alles in zich om, (ook) na het terugtrekken van Philips, opnieuw een periode van hoogconjunctuur te beleven. Ik zie inmiddels in dat cynisme of achterdocht hier niet op hun plaats zijn. Sterker: het gemeentebestuur van Eindhoven zou nog stelliger mogen uitdragen dat de stad zich ontwikkelt als "slimste regio ter wereld".